

Hòa thượng Thích Quảng Độ 'hiến dâng cả đời đấu tranh cho tự do tôn giáo'

Hòa thượng Thích Quảng Độ giữ chức Tăng thống Giáo hội Phật giáo VN Thống nhất từ năm 2008

Trưởng lão Hòa thượng Thích Quảng Độ đã viên tịch vào lúc 21 giờ 30 phút ngày 22/2, nhằm ngày 29 tháng Giêng năm Canh Tý, tại chùa Từ Hiếu, Quận 8, TP. Hồ Chí Minh, trụ thế 93 năm, theo trang điện tử của Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất (GHPGVNTN).

Ông là một lãnh đạo Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất, một tổ chức tôn giáo vốn bị cấm hoạt động sau 1975 ở nước này. Ông từng đi tù nhiều năm và nhận giải thưởng quốc tế vì đấu tranh đòi quyền tự do tôn giáo tại VN.

Ông có thể danh là Đặng Phúc Tuệ, sinh năm 1928 tại tỉnh Thái Bình, ông là nhà biên dịch của nhiều bản kinh, sáng tác, biên soạn nhiều tác phẩm Phật giáo nổi tiếng, theo trang điện tử của GHPGVNTN.

HT Thích Quảng Độ được giải quốc tế
Hòa thượng Thích Quảng Độ 'đáo nhiệm'

Tuy nhiên ông được biết đến rộng rãi hơn là một nhà sư đấu tranh cho quyền tự do tôn giáo ở Việt Nam từ trước 1975.

Nhiều người đã bày tỏ lòng thương tiếc khi nghe tin ông viên tịch vào tối 22/2. BBC ghi nhận một số ý kiến ban đầu từ Hoa Kỳ về Hoà thượng Thích Quảng Độ.

Cựu tù nhân lương tâm blogger Điều Cày Nguyễn Văn Hải trả lời BBC hôm 23/2 rằng: "Đây là mất mát rất lớn đối với GHPGVNTN cũng như phong trào đấu tranh đòi tự do dân chủ của Việt Nam!. Hoà thượng Thích Quảng Độ đã hiến dâng cả cuộc đời ông cho công cuộc đấu tranh đòi quyền tự do tôn giáo ở Việt Nam!"

"Ông là một trong những trụ cột chính của GHPGVNTN, chịu nhiều đàn áp, bức hại từ nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam nhưng vẫn kiên định giữ sự độc lập của GHPGVNTN không chịu phụ thuộc vào quản lý của nhà cầm quyền cộng sản."

Hòa thượng Thích Quảng Độ giữ chức Tăng thống Giáo hội Việt Nam Thống nhất từ năm 2008.

Trước đó, ngài là Viện trưởng Viện Hóa Đạo đặt tại Thanh Minh Thiền Viện ở Sài Gòn, từ năm 1999, duy trì hoạt động của Giáo hội trong nước mặc dù Đảng Cộng sản Việt Nam không thừa nhận.

Đại lão Hòa thượng Thích Quảng Độ cũng từng được đề cử giải Nobel Hòa bình nhiều lần.

Thích Quảng Độ được bầu làm Tổng thư ký Viện hóa đạo trong GHPGVNTN năm 1965.

Ông từng bị chính quyền Việt Nam sau 1975 bỏ tù nhiều năm. Ông không đồng ý đề chính quyền Hà Nội giám sát giáo hội, Thích Quảng Độ kêu gọi biểu tình chống chế độ. Ông bị nhà chức trách lưu giam vào những năm 1970.

Đến năm 1995, ông cùng 5 người khác bị tuyên 5 năm tù giam và 5 năm quản chế về tội "phá hoại chính sách đoàn kết và lợi dụng quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích Nhà nước".

Đến 9/2/1998, ông được đặc xá vì chính quyền nói ông đã "ăn năn, hối cải" nhưng có thông tin rằng phía Hoa Kỳ đã gây áp lực để ông được trả tự do cho và đưa ông sang Mỹ tỵ nạn tuy nhiên ông từ chối.

Ông trở về Thanh Minh Thiền Viện, nhưng gần như là bị quản thúc.

Năm 2003, ông được trao giải thưởng nhân quyền quốc tế Homo Homini cùng với Hòa thượng Thích Huyền Quang và linh mục Nguyễn Văn Lý.

Tháng 9/2006, ông được trao Giải Thorolf Rafto vì đã "dũng cảm và kiên trì chống đối ôn hòa chế độ Cộng sản Việt Nam".

Cùng năm, ông cũng được nhận giải Can Đảm vì Dân Chủ do Phong Trào Dân Chủ Thế Giới trao tặng.

Năm 2013, Hòa thượng Thích Quảng Độ muốn tản xuất hòa thượng Thích Chánh Lạc, Chủ tịch Văn phòng II Viện Hóa Đạo tại Hoa Kỳ, khỏi giáo hội "vi phạm trọng giới Dâm và Vọng với những bằng chứng cụ thể, minh bạch không thể chối cãi."

Sau 20 năm ở Thanh minh Thiền viện, ông rời đi, trở về Thái Bình. Nhưng sau đó ông trở lại Sài Gòn và ở tại chùa Từ Hiếu cho đến khi viên tịch.

'Cống hiến cả đời cho tự do tôn giáo'

Chân dung Trưởng lão Hòa thượng Thích Quảng Độ trên trang website của GHPGVNTN

Luật sư Nguyễn Quốc Lân, một người theo đạo Công giáo nhưng vẫn nhìn nhận rằng sự ra đi của Thích Quảng Độ là "một mất mát lớn".

"Ngài là biểu tượng cho sự sùng đạo và kiên cường theo giáo lý của nhà Phật. Ngài còn là một móc nối quan trọng giữa hai thế hệ quan trọng trong quan hệ với chế độ cộng sản và những thử thách mà Giáo Hội Phật Giáo đang trải qua."

Sau khi các nhân vật hàng đầu như Hòa thượng Thích Quảng Độ viên tịch, blogger Điều Cày nói ông dự đoán sắp tới GHPGVNTN ở VN sẽ có những thay đổi về nhân sự lãnh đạo cũng như phương thức hoạt động.

"Khác với nhiều năm trước, hoạt động của GHPGVNTN đã có sự liên thông trong ngoài và mở rộng hoạt động tại hải ngoại.

"Giáo hội Phật giáo VN Thống nhất cũng phải nhận rõ những thách thức từ hệ thống chùa chiền và sự quốc doanh do nhà cầm quyền cộng sản đang thao túng, lôi kéo phật tử vào những hoạt động của tuyên giáo."

"Đây là thời điểm khó khăn của GHPGVNTN nhưng cũng là dịp đẩy mạnh truyền thông để chấn hưng, phát triển các hoạt động của GHPGVNTN trong và ngoài nước."

Luật sư Lê thì tin rằng "truyền thông kháng cự và bảo vệ tín lý của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất sẽ tiếp tục tại hải ngoại" nhưng "sẽ khó tiếp tục tại Việt Nam".

"CSVN đã cô lập hóa hầu hết các cơ sở, cấu trúc và truyền thống của GHPG Thống Nhất tại Việt Nam và Hòa thượng Thích Quảng Độ là móc nối sau cùng đó. Ngay cả tại hải ngoại, hiện tượng suy thoái đó cũng đã có dấu hiệu vì sự du nhập của nhiều tu sĩ Phật Giáo từ Việt Nam trong thời gian gần đây."

Bà An Nguyễn Kiều Mỹ Duyên, một phật tử thuận thành ở Nam California, Hoa Kỳ thì nói bà rất "xúc động" khi nghe tin Hòa thượng Thích Quảng Độ viên tịch.

"Cầu xin vong linh của Hòa thượng sớm về cõi Niết Bàn và phù cho đồng bào trong nước có Tự do, Dân chủ, Nhân quyền, bảo toàn lãnh thổ lãnh hải," bà chia sẻ với BBC./.

Nguồn: <https://www.bbc.com/vietnamese/world-51602455>

www.vietnamvanhien.org

